

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Amsterdam

15/09/2022
jaargang 100

nr **49**

Op verzoek van 'vijf amechtige Joden van de overzijde der Jordaan' besluit de kerkenraad van Amsterdam-Centrum op 19 mei 1933 om kerkdiensten te gaan beleggen in Amsterdam-Noord. Op 2 juli 1933 worden in het gymnastieklokaal van de Prinses Julianaschool de eerste leesdiensten gehouden. Op 23 oktober 1935 volgt de instituering tot zelfstandige gemeente door ds. J.R. van Oordt. Op 26 september 1951 neemt ds. L. Rijksen het huidige kerkgebouw (met momenteel 150 zitplaatsen) in gebruik. Hij spreekt daarbij over 2 Kronieken 6:20. In 1960 ontstaat er grote schade aan het kerkgebouw als Tuindorp-Oostzaan wordt getroffen door een overstroming. In de kerk stijgt het water tot aan de onderdorpel van de ramen en is de ravage enorm. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Van de overzijde der Jordaan'. Het aantal belijdende leden bedraagt 55, het aantal doopleden 37.

Henochs wandel met God

Henoch staat in het boek van Adams geslacht. Toen Seth geboren werd zag Adam: dit is een zoon naar mijn beeld en mijn gelijkenis. Seth was een kind des toorns. Dat vertelt dit boek. In het boek van Adams geslacht staat ook steeds: ‘en hij stierf’. Daar is in het geslacht van Kaïn niet aan gedacht (Gen. 4:17-24).

Henoch dan wandelde met God; en hij was niet meer, want God nam hem weg.

Genesis 5:24

Het boek van Adams geslacht predikt ook een groot wonder. Waar de belofte in Genesis 3:15 van het Zaad, ziende op Christus, geklonken had, was de vervulling ervan zo onmogelijk geworden. De HEERE heeft nu echter Seth, ‘een ander zaad voor Abel’ (Gen. 4:25) gegeven. Dat mocht Eva zien. Zo trok de HEERE tóch de draad tot op Christus weer door. Steeds wordt één zoon genoemd, naast al de andere zonen en dochters die geboren worden. En in die lijn wordt Henoch geboren. Hij was een zoon van Jered. Ook bij zijn vader klinkt het refrein van dit boek: geboren - aantal jaren leven - geboorte zoon - nog een aantal jaren leven - sterven. Zo gaat het in eerste instantie ook bij Henoch: Henoch werd geboren. Hij leefde vijftien jaar. Hij won Methúsalah.

ds. D. de Wit,
Ommeren

Nu zou normaal gesproken volgen: En Henoch leefde, nadat hij Methúsalah had gewonnen... In plaats van leefde staat er nu: ‘Henoch dan wandelde met God’. Dat was zijn leven. Er is bij de geboorte van Methúsalah een wonder in het leven van Henoch gebeurd. Ook hij was een kind van Adam, een kind des toorns. Nu wandelt hij met God. Er heeft een nieuwe geboorte plaatsgevonden. Dat is in het leven van Henoch openbaar gekomen. Samen met God wandelen kan alleen als we wandelen op de weg waarop de Heere ook wandelt. Zo heeft de Heere bestraf-fend tegen Abraham gezegd in Genesis 17:1: ‘Ik ben God de Almachtige; wandel voor Mijn aangezicht en zijt oprecht’. De kanttekenaar zegt hierbij: ‘Zonder geveinsdheid, en met een oprecht hart Mij vertrouwende, en Mij als in Mijn tegenwoordigheid vrezende’.

Het is een wonder als een kind aan de hand van zijn vader wandelt. Het was, zo zegt de kanttekening bij de tekst uit Genesis, een afgezonderd leven van de goddeloosheid en boze zeden van de wereld. Het is om jaloers op te worden.

Opgetild worden

In vers 24 staat nog een keer dat Henoch met God wandelde. Nu wordt het niet gevolgd door ‘en hij stierf’. Bij Henoch staat: ‘en hij was niet meer, want God nam hem weg’. Paulus gebruikt in Hebreëën 11:5 een woord voor wegnemen dat de betekenis in zich heeft van: overgezet. Henoch werd door zijn Vader als een kind opgetild van de aarde naar de hemel. Dat zal wat geweest zijn voor bijvoorbeeld zijn vader die op dat moment nog leefde. Opeens was Henoch niet (meer).

Heeft Henoch dan zo netjes geleefd dat hij op grond daarvan weggenomen werd en tot de Heere opgetild? Nee, want dan zou Noach, van wie ook gezegd wordt dat hij met God wandelde, ook weggenomen zijn zonder te sterven. Paulus legt het uit in Hebreëën 11:5 en 6. Henoch heeft voor zijn wegneming getuigenis gehad dat hij God behaagde. Paulus zegt daarbij: ‘Maar zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen’. Daar lag het geheim. Door het geschonken geloof dat de Heere in de wedergeboorte inplant, geloofde Henoch dat God is, dat wil zeggen: zoals Hij Zich in Zijn deugden in Zijn Woord openbaart. Dát is blijkbaar gebeurd toen zijn zoon geboren werd. Daarom sprak Henoch ook over Gods gericht (Judas:14 en 15). We mogen daarbij denken aan de

In dit nummer

2 Henoehs wandel met God

6 Er zullen zeker kinderen in de hemel zijn

20 Zwarte Pedagogiek

- 3** Het gekrookte riet [36]
- 4** Serie: Het innerlijke leven [4]
- 5** Commentaar: Rome-Reformatie
- 7** Serie: Bijbelstudie over Genesis 1-3 [3]
- 8** 75 jaar Gereformeerde Gemeente Oude Tonge
- 9** Serie: Collecteren in de eredienst [5]
- 10** Boekennieuws
- 11** Kerknieuws
- 12** Berichten
- 12** Kerkdiensten
- 19** Jeugdrubriek

zondvloed, die ook daadwerkelijk gekomen is. Judas past het toe op de wederkomst van Christus om te oordelen de levenden en de doden. Wat heeft Henoeh zo door zijn wandel de naaste daarvoor gewaarschuwd!

Henoeh had door het geloof nog meer geleerd, namelijk dat God een Beloner is dergenen die Hem zoeken. Blijkbaar heeft Henoeh God gemist en daarom heeft hij Hem gezocht. Hij heeft de Heere ook gevonden als een Beloner, een Volbrenger van Zijn beloften, zeggen de kanttekeningen bij Hebreëen. Het kan niet anders, of dat is een vinden in Christus geweest, dat beloofde Zaad.

Dat past ook in het thema van Hebreëen 11, waar Paulus een reeks van kinderen Gods uit het Oude Testament naar voren haalt, die naar de komst van Christus hebben verlangd en Hem door het geloof hebben gezien, geloofd en omhelsd. Blijkbaar heeft Henoeh in het boek van Adams geslacht, waarin het Woord van het beloofde Zaad mondeling werd overgeleverd, gelezen dat dit grote Zaad komen zou. Zo heeft hij Hem door het geloof gevonden en in Hem alles wat nodig is, opdat God aan Zijn eer komt en de zondaar aan de zaligheid. God, Die een Beloner is op grond van de verdiensten van Christus.

De dood weggenomen

Zo nam God hem ook weg. Henoeh heeft de dood niet gezien. Bij de toegepaste verdiensten van Christus hoort ook dat de dood is weggenomen. Zo is er in dit boek van Adams geslacht iets profetisch. Een ander Zaad werd gezien. Dat Zaad wandelde met God zo volkomen naar de wet en beantwoordde in Zijn betaling zo zeer aan de eis van betaling dat de dood werd weggenomen en het eeuwige leven verkregen.

Het is bij Henoeh te lezen. Dat is het getuigenis geweest: vanwege het grote Zaad is de dood, de straf op de zonde, het 'ten dage als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven' weggenomen.

Zo is de wandel van Henoeh met God tot troost van arme zondaren die sterven moeten in Gods gericht, en die leren mogen dat Jezus in dat gericht is geweest. Daar is de dood weggenomen. Het is ook een profetie van de jongste dag, waarop Gods kinderen in een ogenblik veranderd zullen worden van sterfelijk in onsterfelijk, om altijd bij de Heere te zijn. Paulus schrijft in 1 Thessalonicenzen 4:18: 'Zo dan, vertroost elkander met deze woorden.'

Uit:
'Het gekrookte riet',
B. Smijtegelt
(uitg. Romijn &
Van der Hoff, 1968).

Het gekrookte riet [36]

'Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken en het rokende lemmet zal Hij niet uitblussen.'

Mattheüs 12:20a

TWAALFDE PREDIKATIE

Door die neerbuiging van zijn ziel geeft hij, nadat hij alles onderzocht heeft, te kennen dat hij meer reden heeft om te hopen dan om zo neerslachtig te zijn. Hoop op God, zegt hij, al was het op hope tegen hope (Rom. 4:18). Geef het in de hand des Heeren en vertrouw erop dat Hij u redden kan en zal. En als de menselijke redenen ontbreken om te hopen, dan ontbreken de Goddelijke noch de Schriftuurlijke nog niet.

Het is een wonderlijk stuk, dat u leest van Christus' discipelen in Mattheüs 8:23-26. Ze waren met Hem in het schip, de winden verhieven zich, de wateren kwamen zo hoog dat ze dachten te vergaan. Maar de Heere zei: Waarom stelt ge u zo aan? Ontbreken de menselijke redenen dus, de Goddelijke redenen ontbreken daarom nog niet. En de Heere gebod de wateren dat ze stil zouden zijn.

Petrus op het water zijnde, zei: Heere! Ik zink! Wel, zei de Heere, zijn er geen menselijke redenen om te hopen, daar zijn wel de Goddelijke redenen: Ik gebied het u, kom tot Mij (Matth. 14:28-31).

Geliefden, omdat wij zulke dingen in het Woord vinden, zo hebben wij de vrijmoedigheid genomen om de gekrookte rietjes wat te behandelen en de rokende lemmetjes wat aan te blazen, en tot hen te zeggen: waarom hoopt u niet op de Naam van de Heere Jezus? Op uzelf mag u niet hopen, op uw deugden of uw gestalten niet; maar wel op de Naam van de Heere Jezus.

Geliefden, u weet dat we de twee verzen, Mattheüs 12:20 en 21, met u in enige reizen behandeld hebben. Eer wij nu tot een andere stof overgaan, moeten we u het ganse verloop van onze verhandelde stof nog eens te binnen brengen. We zullen u dan doen zien op de drie-enige God, Vader, Zoon en Heilige Geest, als staande voor een gekrookt rietje en een rokend vlaswiekje, en hoe de drie-enige God hen dan aanspreekt en opwekt om te hopen. Daarna zullen we tot wat anders overgaan.

De samenvatting van de twee verhandelde verzen is deze: Hier hebt u een gekrookt rietje. Wat is dat? In het kort: dat is een mens met kleine genade, kleine kennis, klein geloof, klein licht en met veel strijd, met veel donkerheden, veel dodigheden en veel zwaarigheden in het hart.

Wat is een vlaswiekje en een lemmetje? In het kort: dat is een mens met kleine genade en grote verdorvenheden, zodanig dat de verdorvenheden de kleine genade schijnen te smoren. Ze zijn zo dat u hun genade haast niet ziet. Hun verdorvenheden zijn zichtbaarder dan hun genade.

Heere, wat zult U daarmee doen? Breken? Nee, dat mag Mozes doen, die in de wet de vloek uitspreekt, maar de Heere Jezus in het Evangelie spreekt ze zalig.

(wordt vervolgd)

Voorbeelden ter navolging

W. Fieret,
Leerdam

'Rolmodellen hebben veel invloed. Zij zijn een voorbeeld voor anderen. Mensen spiegelen zich aan anderen. Koningin Máxima is een bekend rolmodel. Haar gedrag, kleding en maatschappelijke betrokkenheid worden als voorbeeld ter navolging gezien. Acteurs, mensen uit de sportwereld en zangers zijn voor velen eveneens inspirerende voorbeelden.'

Bij deze rolmodellen gaat het vaak over het uiterlijk, het gedrag en de vaardigheden. 'Zo zou ik er ook willen uitzien' of 'Zo'n sportprestatie zou ik ook willen neerzetten'. Mede door de digitale wereld is de invloed van rolmodellen alleen maar toegenomen. Hun successen en prestaties dwingen respect af. Het voorbeeld dat ouders voor hun kinderen zijn, is van een andere orde. 'Ik wil later net zo zijn als mijn vader', zegt een achtjarige jongen. En een meisje van zes wil graag worden zoals moeder. Dat voorbeeld-zijn is een belangrijk facet van de opvoeding. In het onderwijs wordt regelmatig gesproken over identificatie- of voorbeeldfiguren. Een onderscheid met rolmodellen is dat het bij deze genoemde voorbeelden niet in de eerste plaats gaat om uiterlijk en prestaties, maar om het 'zijn'.

De Moderne Devotie

Iemand die voor zichzelf het allerbeste voorbeeld ter navolging had, was Thomas à Kempis. Deze man leefde tussen ongeveer 1379 en 1471. Over die navolging heeft hij een boek geschreven dat nog steeds bekend is. Overigens bestaat dit werk uit een viertal traktaten, die gebundeld zijn verschenen onder de titel "De Imitatione Christi". In de loop van de eeuwen zijn die traktaten "Over het navolgen van Christus" door miljoenen mensen gelezen. Thomas werd geboren in het zuiden van ons land, in de buurt van Venlo, het grensgebied tussen Duitsland en Nederland. Op jonge leeftijd ging hij naar Deventer, waar hij de Latijnse school bezocht. Er waren in die tijd wel meer Latijnse scholen in ons land, maar

die van Deventer stond goed aangeschreven omdat het geestelijke klimaat daar gestempeld werd door de Moderne Devotie. Die vroomheidsbeweging legde sterk de nadruk op een ingekeerd, mystiek leven dat gewijd was aan de dienst van God. Later werd Thomas tot priester gewijd. Intussen had hij al vrij veel geschreven en gekopieerd. Hij leefde nog vóór de uitvinding van de boekdrukkunst en hij was een van de vele kopiïsten. Die waren in zijn tijd onmisbaar. Hij heeft in zijn lange leven alleen de Bijbel al vier keer overgeschreven.

Thomas à Kempis: 'Laat dit uw streven en uw zorg zijn, dat God met u is, in alles wat gij doet.'

Het navolgen van Christus Evenals bij veel andere theologen nam de overdenking van het eigen leven een belangrijke plaats in het leven van Thomas à Kempis in. In het tweede traktaat over de wenken voor het innerlijke leven schreef hij bijvoorbeeld: 'Wie innerlijk weet te wandelen en weinig gewicht weet te hechten aan de dingen van buiten, wacht niet op bepaalde tijden om zijn godvruchtige oefeningen te doen'. Hij gebruikt het woord 'oefeningen'. Meditatie, zelfonderzoek, zelfverloochening, bidden en het lezen van de Bijbel waren vaste onderdelen van die oefeningen om te komen tot groei van het geloof. Inkeer tot zichzelf is onmisbaar. Thomas had er oog voor dat niet iedereen dat even vaak en intensief kon doen. Maar één keer per dag was wel noodzakelijk. Een terugblik op de dag is zinvol om na te gaan 'hoe gij die dag zijt geweest in woorden, daden en gedachten, omdat gij daarin misschien al te dikwijls God en uw naaste hebt beledigd'.

Het ging bij Thomas uiteindelijk om de verhouding tot God: 'Hecht er niet te veel gewicht aan, wie voor u is of tegen u; maar laat dit uw streven en uw zorg zijn, dat God met u is, in alles wat gij doet'. Uit deze citaten blijkt duidelijk dat hij de nederige onderwerping aan wat God wil als navolging zag.

Een tweede Thomas

Ondanks dat de opvattingen van Thomas na de Reformatie zijn afgewezen, werd zijn boek gewaardeerd door iemand als Voetius. De geestelijke herkenning en het onderwijs waren zo overtuigend, dat de Utrechtse hoogleraar die voor-reformatorische opvattingen voor lief nam. Willem Teellinck werd wel aangeduid als een tweede Thomas à Kempis, zij het een gereformeerde. Deze benaming zegt veel over de waardering die binnen de Nadere Reformatie bestond voor "De Imitatione Christi".

Thomas wilde in zijn leven Christus navolgen. Daarbij ging het om het hart. Als we die inzet vergelijken met de invloedrijke rolmodellen uit de mode- en sportwereld, waar het uiterlijke en prestaties een centrale plaats innemen, wat zijn we dan ver van de uitspraak van de Heere Jezus tegen Zijn discipelen: 'Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op en volge Mij' (Matth. 16:24).

(wordt vervolgd)

Rome-Reformatie

Kardinaal Kurt Koch, voorzitter van de pauselijke raad ter bevordering van de eenheid van christenen, waardeert Luther en de Reformatie, maar vindt de paus 'een geschenk van de Heer als dienst aan de eenheid van de kerk'. Hij mag dan optimistisch zijn over de toekomst van de oecumene, maar vindt een kerk zonder paus niet kunnen.

ds. W. Silfhout,
Veenendaal

Kardinaal Koch, de rechterhand van paus Franciscus op het gebied van oecumene en interreligieuze dialoog, nam deel aan de Assemblée van de Wereldraad van Kerken die begin september in Karlsruhe werd gehouden. In een interview (Reformatisch Dagblad, 3 september) zegt hij behartigenswaardige dingen over de oecumene, de eenheid van alle christenen, zowel van rooms-katholieken, protestanten, als oosters-orthodoxen.

Eucharistie

Terecht wijst hij op Johannes 17:21, waar de Heere Jezus bidt tot Zijn Vader om de eenheid van de kerk: 'Opdat zij allen één zijn, gelijkewijs Gij Vader, in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons één zijn, opdat de wereld gelove dat Gij Mij gezonden hebt'. Kardinaal Koch tekent daarbij terecht aan dat wij mensen de eenheid niet kunnen bewerken. Wij kunnen alleen maar afscheidingen en afsplitsingen maken. Dat toont ons de geschiedenis. 'Eenheid is altijd het geschenk van de Heilige Geest'. En wie zal dat ontkennen? Die eenheid bestaat volgens Koch echter

alleen in de eucharistische gemeenschap. Dan gaat het in het bijzonder over het gezamenlijk vieren van het Heilig Avondmaal. Daaruit blijkt dat de plaats die de sacramenten innemen binnen de rooms-katholieke traditie nog altijd een principiële andere is dan in de protestantse kerken. Toch wordt in een in 2019 verschenen rapport, "Gemeinsam am Tisch des Herrn" (Samen aan de tafel des Heeren), waarbij ook Nederlandse protestantse theologen betrokken waren, gepleit voor dit gezamenlijk vieren.

Vervloekte afgoderij

Was deze verschillende visie op de sacramenten niet juist een belangrijk geschilpunt tijdens de Reformatie? In de rooms-katholieke visie is de eucharistie het eigenlijke van de eredienst. In de rooms-katholieke Catechismus wordt de eucharistie genoemd de oorsprong en het hoogtepunt van heel het christelijk leven. De verkondiging van het Woord heeft een ondergeschikte positie. In de reformatische opvatting zijn de sacramenten 'heilige zichtbare waartekenen en zegelen, van God ingezet, opdat Hij

ons door het gebruik daarvan de belofte des Evangelies des te beter te verstaan geve en verzegele...' (Zondag 25, Heidelbergse Catechismus).

Het pleiten van kardinaal Koch voor eucharistische gemeenschap zal de eenheid van de kerk niet dichterbij brengen, tenzij de protestantse kerk bereid is haar belijdenis die in de strijd tegen deze roomse dwaling tot stand is gekomen, terzijde te leggen en zich te voegen naar de leer van Rome. Er is nog steeds geen reden om de vaak gewraakte passage uit de Catechismus waarin de mis in niet mis te verstane bewoordingen wordt afgewezen te schrappen. Deze leer is en blijft, zo zegt vraag en antwoord 80 van de Heidelbergse, een vervloekte afgoderij.

Ethische vragen

Wat mij ook opviel in de weergave van het interview in het RD is dat deze kardinaal van mening is dat de reformatoren dichterbij de Rooms-Katholieke Kerk staan dan de moderne (vrijzinnige) theologen in de negentiende eeuw. Hij ziet dat de hedendaagse protestantse theologen wat de leer betreft opgeschoven zijn in de richting van Rome. Er is in dat opzicht kennelijk niet zoveel verschil meer.

Wat de protestantse kerk nu scheidt van Rome zijn volgens hem vooral bio-ethische vragen naar het begin en einde van het menselijk leven, en onderwerpen als familie, gezin, huwelijk, seksualiteit en gender. Het valt ook niet te ontkennen dat de officiële leer van de Rooms-Katholieke Kerk over deze onderwerpen orthodoxer is dan in vele protestantse kerken.

Dat was niet alleen zo bij vrijzinnige theologen uit de negentiende eeuw, maar wordt in onze tijd steeds duidelijker. Ik hoef alleen maar te wijzen op de mogelijkheid die in sommige protestantse kerken geboden wordt om ook niet-Bijbelse relatievormen in te zegenen en op de toelating van praktiserende homoseksuelen aan het Heilig Avondmaal. Calvijn heeft eens gezegd dat hij ter wille van de eenheid van de kerk wel zeeën zou willen oversteken. Eenheid op het punt van het Heilig Avondmaal heeft Calvijn niet weten te bereiken. Toegeven aan de dwaling van Rome zou voor hem ook een zee te ver zijn geweest.

Kardinaal Kurt Koch mag dan optimistisch zijn over de toekomst van de oecumene, maar zolang de Rooms-Katholieke Kerk vasthoudt aan de leer aangaande de sacramenten en de bisschop van Rome 'een geschenk van de Heer' noemt, kan er van eenheid geen sprake zijn.

Er zullen zeker kinderen in de hemel zijn

Op de eerste maandag van september kwam het overgrote deel van onze predikanten weer samen aan de Boezemsingel voor de jaarlijkse bijeenkomst. Naar goed gebruik waren ook de beide kandidaten in ons midden en tot verrassing ook de broeders H. Hofman en P. van Ruitenburg uit de zustergemeenten in Amerika en Canada. We waren samen als broeders van hetzelfde huis rondom het indringende thema 'Jongstervende kinderen'.

ds. B. Labee,
Veenendaal

De oudste - in de volle bediening staande - predikant, ds. L. Blok, opende de dag op de gebruikelijke wijze. Diverse broeders waren met kennisgeving afwezig. Er was aandacht voor het ambtsjubileum van ds. C.J. Meeuse (40 jaar) en ds. C. Harinck (60 jaar). Vijf emerituspredikanten zijn weggenomen in de periode dat we niet samenkwamen, met leeftijden tussen de 60 en 100 jaar. Het echtpaar Bal zorgde opnieuw met veel toewijding voor de uitwendige mens.

Uitverkoren kinderen des toorns

De kern van deze dag vormden twee

lezingen die na afloop aanleiding gaven tot diepgaande bespreking. Allereerst nam ds. A. Schot ons mee naar Schrift en belijdenis rondom 'jongstervende kinderen'. Vanuit de Heilige Schrift weten we dat er kinderen in de hemel zullen zijn en aan de bekende geschiedenissen werd gerefereerd. Vervolgens viel het licht op de Dordtse Leerregels, hoofdstuk 1, paragraaf 17. Onderstreept werd dat dit artikel een reactie is op de dwaling van de remonstranten en deel uitmaakt van het geheel: 'De Goddelijke verkiezing en verwerping'. De drie lijnen die zich in de geschiedenis van Gods Kerk aftekenen werden geschetst: alle jongstervende kinderen zijn behouden, alleen verbondskinderen

zijn in de hemel en de uitverkoren kinderen zijn gelukkig. De laatste lijn werd uitgewerkt en de predestinatie, die zelfs het prenatale leven omvat, de realiteit van de erfzonde en de behoudenis alléén in Christus kregen alle nadruk.

Luisteren en dan zwijgen

Aansluitend volgde een persoonlijk getoonzet betoog van ds. A.T. Huijser. Wat is onze taak als pastor nadat de pastorant de laatste ademtocht van een kind hoorde en de kist moet (gaan) sluiten van een lief pand? Als het mes van Gods wijze raad de teerste band doorsnijdt en er geen kruimel Abrahams geloof is? Scherp was de analyse van allerlei valkuilen. Heel praktisch volgden vele adviezen.

Enkele hoofdzaken geven we door: Luisteren, luisteren, luisteren en dan zwijgen. Grote terughoudendheid betrachten over 'getuigenissen rondom de eeuwige staat'. Geeft God getuigenis of máken wij getuigenis? Niet te snel het verdriet etiketteren. Laten we oog hebben voor de plaats van de gehuwden en persoonlijke aandacht voor eventuele andere gezinsleden. Met grote aandacht is naar beide

De gastheer

De sprekers

broeders, die ook huiselijk kennis hebben van deze ingrijpende zaken, geluisterd. Iets van de worsteling én het buigen onder een rechtvaardig God werd door beiden verwoord. Maar teer was ook de opmerking: 'De Middelaar en Zijn bloed krijg je ook nodig voor de wijze waarop je hebt gerouwd'.

De drie lijnen die zich in de geschiedenis van Gods Kerk aftekenen werden geschetst: alle jongstervende kinderen zijn behouden, alleen verbondskinderen zijn in de hemel en de uitverkoren kinderen zijn gelukkig

Het was goed om zo samen te zijn. We zien weer uit naar de geplande ontmoetingen in 2023 onder het voorbehoud van Jakobus: de studiedag op maandag 16 januari en de predikantenbijeenkomst op maandag 4 september.

Ruimte

'En God zeide: Daar zij een uitspansel in het midden der wateren'.

Genesis 1:6a

'En God zeide: Dat de wateren van onder den hemel in één plaats vergaderd worden en dat het droge gezien worde'.

Genesis 1:9a

ds. P.J. de Raaf,
Boskoop

Het uitspansel

De geschapen aarde was aan het einde van de eerste dag een onherbergzaam gebied. Een grote watermassa waar de Geest Gods over zweefde, beschenen door het geschapen licht. Geen plaats om te leven.

Op de tweede dag gaat de Heere niet scheppen, maar scheiden. Hij maakt een scheiding in de watervloed, dat een 'uitspansel' wordt genoemd. Elders in de Schrift wordt dit uitspansel vergeleken met een tentdoek dat gespannen wordt (Ps. 104:2 en Jes. 42:5). Een gedeelte van het water krijgt een plaats bóven het uitspansel en een ander gedeelte ónder het uitspansel (vers 7). Daartussen komt ademruimte. De dampkring die de warmte van de zon vasthoudt en de zuurstof bevat die we inademen. De plaats voor de wolken die de aarde op Zijn tijd bevochtigen. Wat een ontroerende gedachte: de grote God Die het (geestelijk) leven scheidt, zorgt ook voor de levensvoorwaarden en de levensonderhouding! Wanneer een kind van God omhoog ziet met een oog van geloof, spreekt hij: 'het uitspansel verkondigt Zijner handen werk' (Ps. 19:2). 'Dat is, geven ons stof om Gods almacht, wijsheid en goedheid te vertellen' (kanttekening 2).

Het droge

Aan het begin van de derde dag brengt

de Schepper een scheiding aan op de aarde. Op Zijn spreken verzamelt het water zich op de plaatsen die Hij daarvoor bepaalde. Er ontstaan zeeën, meren, poelen en rivieren. En voor het eerst wordt het droge zichtbaar.

De aarde gehoorzaamt aan het spreken van de Heere. Op Zijn bevel brengt de aarde grassen, planten en bomen voort. Het frisse groene grassprietje, bloemen in allerlei kleuren en vruchtbomen, 'begeerlijk voor het gezicht en goed tot spijze' (Gen. 2:9). Nog altijd mogen wij eten van datgene dat de aarde op het bevel van de Schepper voortbrengt. 'Gij zegent zijn uitspruitse!' (Ps. 65:11). In de Bijbel worden het geestelijk leven en de vruchten van de genade vaak vergeleken bij gewassen. Denk alleen maar aan de gelijkenissen van het zaad die de Heere Jezus heeft uitgesproken. Is uw leven ook nog leeg, zonder geestelijk leven? Smeek de Schepper dat Hij door Zijn Heilige Geest ruimte zal maken in uw overvolle leven. Dat Hij een scheiding zal leggen ten opzichte van alles wat niet met geestelijk leven samen kan gaan. En kom biddend op onder de prediking van het Evangelie. Daar laat Christus Zijn dienaren het zaad van het Woord zaaien. Op Zijn spreken zal het ontkiemen, wortel schieten en vrucht dragen!

(wordt vervolgd)

75 jaar Gereformeerde Gemeente Oude Tonge

‘Eben-Haëzer’! Dat mogen we wel schrijven boven dit herdenkingsartikel. De Heere heeft Zich in Oude Tonge niet onbetuigd willen laten. Als we terugkijken op de achterliggende 75 jaar mogen we zeggen: ‘Het heeft ons aan niets ontbroken’.

Kerkenraad
Oude Tonge

Kerkenraad van Oude Tonge: bovenaan ouderling W. van der Sluijs, op de trap ouderling D.A. van der Sluijs, voor de preekstoel van links naar rechts: diaken A.J. Oversluisen en diaken J. van Wijngaarden.

Rond 1940 werden er in een gehuurd pand aan de Achterweg leesgezelschappen gehouden, geleid door de heer Fris. Onder leiding van ds. W. Baaij, die toen in Tholen stond, werd gesproken over het institueren van een eigen gemeente. ‘Men wil echter niet onder ds. Baaij een gemeente stichten, omdat deze geheel op zichzelf staat en men dan geen dominees van andere gemeentes uit kan nodigen’. Eerst was er sprake van om zich bij de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland aan te sluiten, maar uiteindelijk sloot men zich aan bij de Gereformeerde Gemeenten. Op 14 september 1947 bevestigde ds. J.B. Bel twee ouderlingen (C. Fris en L.W. van der Sluijs) en één diaken (F. Kieviet). Vanaf die tijd spreekt men van een eigen Gereformeerde Gemeente te Oude Tonge.

Toen het pand aan de Achterweg te klein

was geworden, werd gezocht naar een ‘andere localiteit’, zo vermelden de notulen. Panden aan de Schoolstraat en aan de Emmastraat werden bekeken, maar de keuze viel toch op de Julianastraat. Daar werd in 1952 tussen schuren en volkstuinjes ons kerkgebouw geopend. Het jaarverslag vermeldt ‘dat we dit jaar een ander kerkgebouw mochten betrekken. Na zeer veel wisselvalligheden en tegenheden was het eindelijk zover dat er in juni de eerste Godsdienstoefening in gehouden kon worden. Wat het gebouw zelf betreft kan er zeker van vooruitgang gesproken worden. Wat het geestelijke aangaat, zullen we het aan den Heere moeten overlaten of er ook zegen op rusten mag’.

De ramp van 1953

Volgens mondelinge overlevering had de gemeenteraad aan de latere ambtsdrager P. Groenendijk gevraagd wie er nu toch een kerkgebouw tussen volkstuinjes en varkenshokken wilde bouwen! Waarop Groenendijk antwoordde dat alles rond dat pand eens zou verdwijnen, maar dat het kerkgebouw zou blijven bestaan. Wat is dat waar gebleken tijdens de rampnacht in 1953! Oude foto's laten zien

wat Groenendijk mocht geloven: door de goedheid van de Heere bleef ons kerkgebouw bewaard.

Tijdens die rampnacht stierf echter ouderling Fris. Zijn plaats in de gemeente werd gemist, maar hij was verlost van zijn aardse post: ‘Het zal een Eeuwige meevaller voor hem geweest zijn, bij tijden en oogenblikken mogt men het levendig gemis in hem besluiten en nu is het volle buit’, schrijven de notulen. Het kerkgebouw bestond slechts uit een kerkzaal en een consistorie. Al snel was er behoefte aan uitbreiding. Er kwam een halletje naast de consistorie en er werd een orgel aangeschaft. In 1990 werd een vergaderzaal naast de kerkzaal gebouwd.

Het ledental

Tot ongeveer het jaar 2000 groeide de gemeente tot zo'n 125 leden. Daarna liep het ledental terug tot ruim 50. Maar wat zegt een getal in het ledenregister? Het komt erop aan of onze naam ook geschreven mag staan in het boek des levens. En al is het getal dan klein, het werk op het erf van Gods Koninkrijk mag ook in Oude Tonge zijn voortgang hebben. Moeilijke momenten zijn er geweest, ook wat betreft het aantal kerkenraadsleden. Maar de Heere heeft elke keer weer uitkomst willen geven. Op dit moment mogen we twee ouderlingen en twee diakenen hebben. Wat is het waar: ‘Zo de Heere het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan! Tot op dit moment mogen we zeggen: ‘Eben-Haëzer’, en daarom alleen: Soli Deo Gloria.

Digitaal collecteren

Een onderwerp dat in de voorgaande artikelen slechts in het voorbijgaan aan de orde kwam, is het digitaal 'collecteren' in de zin dat het geven voor de kerk plaatsheeft via een bankoverschrijving. Dat kan verschillende vormen aannemen.

ds. W. Silfhout,
Veenendaal

Sommige kerkgemeenschappen experimenteren met het collecteren via de smartphone. Je hebt dan een speciale app op je mobiele telefoon. Daar vul je het bedrag in dat je wilt geven en voor welk doel en de diaconen komen langs met een pinapparaat. Verschillende bedrijven bieden die mogelijkheid aan. Het collecteren wordt dan wel in het bijzonder een kille zakelijke transactie. Dat moeten we niet willen.

Digitaal

Tijdens de coronapandemie werd vanwege besmettingsgevaar van het op de gebruikelijke wijze collecteren met doorgeefzakjes op grote schaal het digitaal collecteren ingevoerd. Dat kon onder andere door middel van een betaalmogelijkheid via de website van de gemeente of door het zelf overmaken van bedragen via een bankoverschrijving. Dat bijdragen voor kerk, diaconie en andere kerkelijke doeleinden door een bankoverschrijving worden gegeven, is een reeds lang bestaande praktijk. Men doet dat mede met het oog op het fiscale voordeel dat daaraan verbonden is. Daar heeft nooit iemand bezwaar tegen gemaakt.

Sommigen pleiten ervoor de door corona verder uitgebreide mogelijkheden van digitaal collecteren te behouden. Vele gemeenten hebben gemerkt dat de opbrengsten van de collecten voor kerk en diaconie zelfs hoger waren door de digitale mogelijkheden. Voor allerlei bijzondere doeleinden kan dat niet in het algemeen gezegd worden. Het gebruik van deze mogelijkheden hoeft geen bezwaar te zijn als het besef maar levend blijft en ook gestalte krijgt dat we onze gaven voor de Heere neerleggen. Daarbij hoort de liturgische vorm van het collecteren tijdens de eredienst. Dat zou in ieder geval moeten blijven gelden voor de in Zondag 38 genoemde 'christelijke handreiking'.

Onderscheid

Moet dat ook gelden voor de collecten voor het onderhoud van de kerk, pastorie, traktement predikant, enz.? Prof. Heyns laat in zijn boek "Liturgiek" duidelijk merken dat het collecteren van gelden voor bijvoorbeeld gemeentelijk onderhoud, dat niet wezenlijk tot de eredienst behoort, niet als sabbatswerk kan worden aangemerkt en niet op één lijn gesteld mag worden met de christelijke handreiking.

Daarmee zou het Bijbelse begrip van de christelijke handreiking wegsterven. Hij hekelt de voorkomende praktijk om eerst voor de kerk te collecteren en het tweede zakje te bestemmen voor de armen. Hij noemt dat een beetje smalend een nalezing. Nog erger is als er in het geheel niet voor de armen wordt gecollecteerd. Heyns: 'De offerande, waaraan God een welbehagen heeft, ontbreekt daar in de eredienst geheel'. Hij wijst dan op het voorbeeld van Amerikaanse kerken die in de dienst alleen collecteren voor de armen. Zoals ik er in een eerder artikel al voor heb gepleit om de collecte voor de diaconie in ieder geval tijdens de dienst te handhaven, lijkt het me uit praktisch oogpunt voor de hand liggend om ook de collecten voor andere doeleinden tegelijkertijd te houden.

Als we de principiële lijn aanhouden dat het doen van de christelijke handreiking een wezenlijk onderdeel is van de eredienst op zondag, dan is daarmee in strijd een houding die de collectezak voor dit doel laat passeren, omdat reeds via de bank een en ander is overgemaakt.

Slot

In deze serie artikelen heb ik geprobeerd enerzijds aan te geven van welke principiële Bijbelse lijnen we moeten uitgaan bij het collecteren en anderzijds welke praktische lessen daaruit getrokken kunnen worden.

Het zijn wat overwegingen die bij de beleidsvorming door kerkenraden betrokken kunnen worden. Elke kerkenraad heeft daarin uiteraard zijn eigen verantwoordelijkheid.

Zoals ik in het begin heb opgemerkt zullen de meningen ook op dit punt kunnen verschillen. Vasthoudend aan het Bijbelse beginsel, zoals bevestigd in Zondag 38 van de Heidelbergse, dat het doen van de christelijke handreiking onlosmakelijk verbonden is met de eredienst op zondag, moeten we ervoor oppassen dat de verschillen die er zijn als maatstaf worden gehanteerd om de mate van degelijkheid van iemand te bepalen. Of nog erger: iemands geestelijke staat daaraan afmeten.

De christelijke handreiking is niet het brengen van een offer in de eigenlijke zin van het woord. Er staat geen altaar in de kerk. Het is wel een liefdeoffer. We geven als rentmeesters van wat de Heere ons gaf. Het is een voorrecht om te mogen geven voor anderen. Bijbelse barmhartigheid is dienen met gebeden en met gaven. (slot)

Boekennieuws

"Breed óf Smal",
ds. J. de Kok;
uitg. Van Velzen,
Krabbendijke;
204 blz., € 22,50.

Breed óf Smal

'Waarschijnlijk ken je de afbeelding van de brede en de smalle weg wel. Maar heb je ook weleens heel goed naar die plaat gekeken?' Zo begint ds. J. de Kok zijn Voorwoord in een pas uitgekomen boek, waarvan inmiddels al een derde druk is verschenen.

Ongetwijfeld kennen we de plaat. Maar verstaan we iets van de diepe boodschap ervan? De predikant van Westkapelle neemt je bij de hand en voert je stap voor stap mee in het bekijken van deze afbeelding. De beschrijving is levendig, daardoor komen de vele personen tot leven en wordt de bedoeling duidelijk. Telkens weer klinkt de indringende vraag: op welke weg reis ik? Want bij de verschillende meningen over deze bekende plaat is één ding duidelijk. Er zijn maar twee wegen! Of hoopt u en hoop jij op een derde weg? De inhoud bestaat uit vijf delen: het pleintje; de brede weg; niemandsland; de smalle weg; de eeuwigheid. Tot slot is er een lijst met de gebruikte Bijbelteksten. Onze Zeeuwse ambtsbroeder schrijft pakkend en treffend. Het boek is ook voor onze kinderen en jonge mensen goed te begrijpen. De achtentachtig stukjes kun je lezen als een dagboek. Ouders, dit is een leerzaam cadeautje voor uw kinderen en kleinkinderen. Lees er uit voor en praat er over na. Om een indruk te geven, luisteren we naar wat de schrijver zegt (stukje 44 - de smalle weg; het poortje): 'Samen staan we aan het begin van de smalle weg. Waar begint die weg? Direct als je door het poortje gaat. Waar eindigt die weg? In de hemel. Met andere woorden: het Koninkrijk Gods. Wie zullen het Koninkrijk Gods zien? Degenen die door het poortje gaan. In de tekst die erbij staat zien

we wat Charlotte Reihlen, de bedenker van deze plaat, bedoelt met het poortje: Joh. 3:3. Alleen door wedergeboorte kom ik dus op de smalle weg. Het is een geestelijke geboorte of het krijgen van een nieuw hart. (...) Nu moet je nog eens goed naar het poortje kijken. Het poortje staat open! Is je dat weleens tot een wonder geweest? Wij hebben de deur tot God dichtgegooid in het paradijs, maar nu heeft God, om Christus' wil de poort opengezet. Het is maar een klein poortje. Daar kun je niets meenemen, want het past er niet doorheen. Zo is bekering een persoonlijke zaak. Zeg, ben jij door genade al op de smalle weg terechtgekomen?'

Koop, neem en lees zelf. Uitgeverij Van Velzen heeft een fraaie uitgave verzorgd, met een handige 'uitvouw-pagina van de plaat achter in het boek. De HEERE zegene de inhoud om jong en oud door genade te brengen van de brede op de smalle weg naar het nieuwe Jeruzalem.

ds. M. Karens, Middelburg

"Tipje van de sluier;
zeven verhalen van
tentenmakers",
uitg. Stichting
Ismaël; 62 blz., gratis.

Tipje van de sluier; zeven verhalen van tentenmakers

Hoe deel je het Evangelie in een volstrekt islamitische omgeving? Over deze vraag gaan de zeven verhalen van tentenmakers, die vanuit Stichting Ismaël als zodanig werkzaam zijn in de Arabische wereld. Het zijn eigenlijk zeven dagboekstukjes. Elk dagboekstukje begint met een kort verhalend gedeelte over een voorval uit het dagelijkse leven in de islamitische cultuur. Met daarbij een korte vraag om over door te denken. Daarop sluit het te lezen Bijbelgedeelte aan. Daarna wordt in een korte overdenking het gelezen Bijbelgedeelte gekoppeld aan het verhalende gedeelte. Elk stukje wordt vervolgens afgesloten met verdiepingsvragen. Deze uitgave geeft ook een overzicht van de projecten van Stichting Ismaël in het Midden-Oosten. Naast het ondersteunen en uitzenden van veldwerkers verspreidt de stichting Bijbels en christelijke lectuur. En dat vanuit de diepe overtuiging dat alleen het Woord van God hoop biedt, ook voor de Arabische wereld.

Ten slotte geeft het boekje informatie over de manier waarop je een bijdrage kunt leveren aan het werk van deze stichting. Denk aan vragen die leven kunnen over roeping, over taken als vrijwilliger zijn, het verzorgen van avonden en, ook niet onbelangrijk, hoe je het werk als donateur kunt steunen.

Dit boekje geeft in al zijn korthed veel mee. Er wordt werk onder de aandacht gebracht dat onze steun waard is. Want God doet wonderen, ook in het Midden-Oosten.

ds. R.A.M. Visser, Apeldoorn

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen
te Stolwijk,
ds. J. van Laar te Barneveld-Zuid.

BEVESTIGING EN INTREDE KANDIDAAT VAN MIDDENDORP

Met grote verwondering mogen we als gemeente van Leerdam opnieuw een eigen herder en leraar ontvangen, omdat kandidaat M.G. van Middendorp het beroep van onze gemeente mocht aannemen. De diensten van bevestiging en intrede zijn op DV 21 september en worden gehouden in de Bethelkerk van onze zuster gemeente Tricht-Geldermalsen. De bevestigingsdienst, waarin ds. D. de Wit hoopt voor te gaan, begint om 14.30 uur. De intrededienst begint om 19.00 uur. U bent welkom deze diensten bij te wonen en u kunt ook meeluisteren via Kerkdienstgemist.nl (kanaal Adullamkerk Leerdam). We willen alle (emeritus)predikanten en studenten hartelijk bedanken voor het voorgaan in de erediensten tijdens de vacante periode. De preekbeurten die afgesproken zijn voor na 21 september komen te vervallen. Fam. Van Middendorp woont vanaf 16 september in de pastorie van de gemeente, Frisopad 5, 4141 EE Leerdam. Kerkenraad Leerdam

VERSLAG CLASSIS DORDRECHT 13 JULI 2022

Ds. E. Bakker opent als predikant van de roepende kerk van Veen de vergadering, die gehouden wordt in Leerdam. Hij heet iedereen welkom, in het bijzonder kandidaat M.G. van Middendorp, de deputaten DKO artikel 49, ds. C. Sonneveld en ds. G.W.S. Mulder, de examinatoren, de studenten, de docenten en de vele belangstellenden die gekomen zijn voor het peremptoir examen van de kandidaat. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: ds. L. Blok, preses; ds. C. Hogchem en ouderling J.E. van Nordennen, assessoren; ouderling J.A. de Ron, scriba. Quaestor ouderling C.J. Hogendoorn is met kennisgeving afwezig. Kandidaat Van Middendorp overlegt zijn getuigschrift van de Theologische School, zijn attestatie van Barneveld-Centrum, de beroepsbrief van Leerdam en de brief

waarin hij aangeeft dat hij het beroep naar Leerdam aanneemt. Bij het vak dogmatiek wordt de kandidaat door ds. G. Clements geëxamineerd aan de hand van zijn scriptie over het onderzoek van de toelidende weg naar Christus, naar aanleiding van de Zondagen 2 t/m 6 van Smijtegelt. Bij het vak exegese, dat ds. D. de Wit examineert, staat het Bijbelgedeelte over het offer van Izak centraal. Hebreeën 11 en Genesis 22 worden met elkaar vergeleken, de samenhang van het Oude en Nieuwe Testament wordt toegeleucht en uit Hebreeën 11 wordt de toepassing naar Christus gemaakt. Ds. J.M.D. de Heer neemt het examen kerkrecht af. Er wordt ingegaan op de noodzaak van de juiste praktische en pastorale invulling hiervan. Dit wordt gedaan aan de hand van de brochure van ds. G.H. Kersten, "De tucht in de kerke Christi". Bij het vak kerkgeschiedenis, dat ds. B. Labee examineert, wordt de kandidaat ondervraagd over de periode 1946-1957 aan de hand van het boek van ds. M. Golverdingen. Na een kort gebed houdt kandidaat Van Middendorp zijn proefpreek naar aanleiding van de woorden uit Mattheus 8:27: 'Hoedanig een is Deze?' Het thema, 'Hoedanig een is Deze?', wordt onderverdeeld in drie gedachten: een gaande Jezus (vers 23), een slapende Jezus (vers 24b), en een almachtige Jezus (vers 26b). De bespreking van het examen en de proefpreek vindt plaats in afwezigheid van de kandidaat en de niet-ambtsdragers. Daarna deelt de preses de kandidaat mee dat de classis met advies van de deputaten met volle vrijmoedigheid besloten heeft om hem toe te laten tot de volle bediening van Woord en sacramenten. De preses memoreert dat deze avond een groot opzien zal hebben gegeven, maar de Heere heeft willen helpen en bijstaan. Ook in de proefpreek gaf Hij wat nodig was. 'Dit is de weg die de Heere met Zijn Kerk houdt. Hij maakt arm en houdt arm om zo Zijn heerlijkheid te vervullen'. Met een persoonlijk woord uit Openbaring 22 spreekt de preses de kandidaat toe. De lastbrief van de classis Dordrecht wordt ondertekend en uitgereikt. Staande wordt kandidaat Van Middendorp Psalm 134:3 toegezongen. Op woensdag 21 september zal in Geldermalsen de bevestiging en de intrede

plaatsvinden. De bevestiging wordt door ds. D. de Wit gedaan. Aan de handoplegging nemen deel: ds. De Wit (bevestiger en docent), ds. Clements (rector en docent), ds. Labee (docent), ds. E.J. Boudewijn (herder en leraar van de kandidaat), ds. C. Hogchem (oud-herder en leraar van de kandidaat), ds. Bakker (consulent van Leerdam), ouderling M. de Visser (namens kerkenraad en gemeente van Leerdam). Namens de classis Dordrecht en de PS Zuid-West zal ds. E. Bakker spreken, namens de gemeente van Leerdam ouderling P.D.C. Verrips. Ouderling Van Nordennen van Veen sluit de vergadering met gebed.
J.A. de Ron, scriba

AANGEPASTE DIENST GENEMUIDEN

Op zaterdag 17 september (14.30 uur) wordt in de kerk van de Geref. Gemeente in Genemuiden een aangepaste dienst gehouden voor mensen met een verstandelijke beperking. Ds. A. Verschuure spreekt over David en Mefiboseth (2 Samuël 9). Ieder is welkom.

HERINGEBRUIKNAME KERK HARDINXVELD-G'DAM

Na vijf maanden gastvrij gebruik te hebben mogen maken van de hervormde Oude Kerk, is het einde van de renovatieperiode van ons eigen kerkgebouw in zicht. Op zondag 25 september hopen we weer de eerste kerkdiensten in ons eigen kerkgebouw te houden. Op zaterdag 24 september wordt een korte bijeenkomst gehouden, die om 14.30 uur begint. Daarna is er tot 17.00 uur gelegenheid om het kerkgebouw te bezichtigen. U bent hartelijk uitgenodigd.
Kerkenraad Hardinxveld-Giessendam

JUBILEUM DS. C. HARINCK

Op 26 september is emerituspredikant ds. C. Harinck 60 jaar predikant. Op woensdag 28 september is er een jubileumbijeenkomst in de Petrakerk te Kapelle, Goessestraatweg 18. Aanvang 19.30 uur. Na deze bijeenkomst is er een receptie voor genodigden. Er wordt een collecte gehouden voor het Deputaatschap Bijbelverspreiding. U kunt deze bijeenkomst ook volgen op kerkdienstgemist.nl, Petrakerk, Kapelle. Door Gods goedheid heeft ds. Harinck deze mijlpaal mogen bereiken, we wensen hem van harte Gods zegen toe. Psalm 92:15 en 16: 'In den grijzen ouderdom zullen zij nog vruchten dragen; zij zullen vet en groen zijn, om te verkondigen dat de HEERE recht is; Hij is mijn Rotssteen, en in Hem is geen onrecht'.
Kerkenraad Terneuzen

Berichten

OPEN DAG EVANGELISATIEPOSTEN

Op de zaterdagen 24 september en 1 oktober houden verschillende evangelisatieposten de jaarlijkse open dag. U bent welkom in Amersfoort, Leeuwarden, Rotterdam en Scheveningen. Meer informatie over de voorgenomen activiteiten op: evgg.nl/opendag

JAARVERGADERING BOND VAN ZONDAGSSCHOLEN

Op zaterdag 17 september (9.30 uur) houdt de Bond van Zondagsscholen de jaarvergadering in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Krimpen aan den IJssel. Ds. M. Joosse houdt een inleiding over 'Orde op de zondagsschool'. Het bestuur hoopt dat veel leidinggevend, bestuursleden en andere belangstellenden aanwezig zullen zijn.

ZOEKT DE JEUGDBOND JOU?

Bij de Jeugdbond zetten we ons samen in voor jongeren in de kerk. Dat is wat jij ook wilt: hen verbinden aan de Bijbel en aan hun kerkelijke gemeente. Ons team bestaat uit heel verschillende collega's met verschillende invalshoeken: vanuit het onderwijs, pedagogiek, communicatie of IT. Welke expertise kom jij toevoegen? Ben jij degene die ervoor zorgt dat er iedere twee weken een mooie Daniël verschijnt? Of ga je juist op pad, de gemeenten in om leidinggevend te helpen bij het jeugdwerk? Je kunt het ook combineren binnen één fulltimefunctie. Bekijk de vacature op: www.jbagg.nl/vacature Niets voor jou? Breng 'm dan onder de aandacht bij iemand die hier volgens jou wel bij past.

OUDERAVOND HELPENDE HANDEN

Op dinsdag 27 september (20.00 uur)

belegt Helpende Handen een ouderavond rond het thema 'Opvoeden met frisse moed', bedoeld voor ieder die te maken heeft met het opvoeden of begeleiden van kinderen en jongeren met een beperking. Hanneke van Buren (Agathos) zal een handreiking bieden. Thema's die aan de orde komen, zijn: Hoe blijf ik in verbinding met mijn kind? Hoe stel ik grenzen en ga ik om met conflicten? Locatie: kerk Geref. Gemeente Renes 121 te Scherpenzeel. Opgeven tot 24 september bij Marcel van Vuuren: mstvuuuren@gmail.com

MEDEDELING WERKGROEP VOOR STUDENTEN

Studeer je en ben je op zoek naar een studentenkring in (de buurt van) de stad waar je studeert? Kijk dan voor meer informatie en data op onze website. Je bent ook welkom op de zomerconferentie op 23 en 24 september in Gouda rond het thema 'Godsbeeld en mensbeeld'. Voor meer info: www.werkgroepstudenten.nl

STUDENTENCATECHESE IN DELFT

Op maandagavond is er vanaf 26 september catechisatie voor de studenten in de stad Delft. Na afloop is er gelegenheid voor ontmoeting. Als het om praktische redenen niet mogelijk is om in je thuisgemeente belijdeniscatechisatie te volgen, kan na overleg met je eigen kerkenraad ook de belijdeniscatechisatie in Delft gevolgd worden. Contactpersoon: ouderling S. de Vree (s.devree@gergemedelft.nl) of via telefoon of whatsapp 06-33935992).

ZENDINGSMIDDAG NUNSPEET

Op zaterdag 24 september (15.00 uur) wordt in de kerk van de Geref. Gemeente

te Nunspeet (Brinkersweg 17/hoek Aarweg) een zendingsmiddag gehouden. Het thema is 'De wateren uit het heiligdom' (Ezechiël 47). Ds. A. Schot en student J. Janse verzorgen een meditatie, L.L. Verweij houdt een vertelling voor de kinderen. Collecte is voor ZGG. Dit kan bij de uitgang of via bankoverschrijving/QR-code.

KLEDINGBEURS VEENENDAAL

Op zaterdag 17 september (9.30-11.30 uur) is er in de Adventkerk te Veenendaal (Vijftien Morgen 51) een verkoping van tweedehands dames- en kinderklleding en speelgoed. 50% is voor de inbrenger, 50% voor Sanne Wittingen in Zambia. Alleen pinnen. Voor meer info mailen naar: kledingverkoopadventkerk@gmail.com

FIETSTOCHT NIEUWER TER AA

Op zaterdag 17 september is er een fietstocht in Nieuwer ter Aa. Opbrengst is voor zending en evangelisatie. Start tussen 10.00 en 12.00 uur op de Ter Aaseweg 14. Kosten € 5,- p.p., max. € 25,- per gezin. Tel.nr. contactpersoon: 0297-262140 en 06-34181298.

ZANGAVONDEN

Hasselt - Grote of Stefanuskerk, zat. 8 okt., 19.00 uur, psalmzangavond voor ZGG; leiding ds. A. Verschuure, appelloord door F. van Grol, voorlichter ZGG, m.m.v. bovenstemgroepen uit Rijssen, Elspeet en Barneveld, Peter Wildeman en Geert-Jan Hoekman, orgel.
Wemeldinge - Herv. kerk, zat. 24 sept., 19.30 uur, gem. koor Yerseke en jong gem. koor Sela o.l.v. Henriëtte de Bat-van Maelsaeke, Pieter Heykoop, orgel, leiding ds. C. van Krimpen, collecte voor vakantie-weeken voor mensen met een beperking.

Kerkdiensten

ZONDAG 18 SEPTEMBER 2022

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. C. Hogchem;

Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Alphen aan den Rijn 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Amersfoort 9.30 en 16.30

uur ds. W. Visscher; Amsterdam 10.00 (H.A.) en 15.00 uur ds. H. van der Heiden; Arnhem 18.30 uur ds. W. Silfhout; Barendrecht 10.00

en 16.00 uur ds. M. Joosse; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 19.00 uur ds. A. Verschuure; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. J.W. Verweij; Berkenwoude 18.30 uur ds. H.A. van Zetten; Bodegraven 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. G.J. Baan; Borssele 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Brakel 14.30 uur ds. E. Bakker; Burgh-Haamstede 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Capelle aan den IJssel-Middelwatering 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; Capelle aan den IJssel-West 19.00 uur stud. J.M. Evers; Den Haag-Scheveningen 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. M.L. Dekker; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 17.30 uur ds. W.J. Karels; Deventer 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Dirksland 10.00 (opening winterwerk) en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 15.00 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser; Dordrecht 10.00 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. J. Schipper; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; Eindhoven 10.00 en 15.00 uur stud. A.E. Brijder; Elspeek 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 14.30 uur stud. J. Janse; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur (H.D.) ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. P.D. den Haan; Enter 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 19.00 uur ds. J.B. Huisman; Ermelo 9.30 (H.D.) en 14.30 uur ds. W. Silfhout; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. W. Mouw; Goes 9.30 en 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Goudswaard 14.30 uur ds. G.W.S. Mulder; 's-Gravenpolder 9.30 uur ds. P.C. Vlot en 18.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; 's-Gravenzande 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. J. van Rijswijk; Hardinxveld-Giessendam (tijd. loc.: Herv. Oude kerk, Peulenstraat 234) 15.15 uur ds. B. Labee; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. P. van Ruitenburg; Herkingen 14.30 uur ds. G. Pater; Hilversum 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Hoofddorp 9.30 uur ds. A.P. Baaijens; Hoogeveen 15.30 uur ds. J. Schipper; Houten 10.00 en 16.00 uur stud. J.M. Evers; Kamperland 16.00 uur ds. W. Harinck; Kapelle-Biezelinge 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. G. Beens; Kesteren 12.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Klaaswaal 9.30 uur ds. A.T. Huijser en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur kand. M.G. van Middendorp; Kortgene 15.00 uur ds. S. Maljaars; Krimpen aan den IJssel 9.30 uur ds. W.J. Karels en 18.30 uur ds. J. van Rijswijk; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; Lelystad 9.30 en 17.30 uur ds. D.W. Tuinier; Lisse 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. P. Mulder; Marknesse 19.00 uur ds. W. Mouw; Meeuwen 19.00 uur ds. L. Blok; Meliskerke 9.30 uur ds. C. Harinck; Melissant 18.00 uur ds. C. Harinck; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; Mijdrecht 10.00 en 15.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Moerkapelle 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. H. Brons; Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur stud. J.C. Kriekaart; Nieuwdorp

18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Nieuwe-Tonge 10.00 uur (H.D.) ds. J.J. Tanis en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Nieuwer Ter Aa 10.00 en 18.30 uur stud. R.T. Michielse; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. M. Blok; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. B. Labee; Nunspeet 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 9.30 en 18.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Oostburg 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Oosterland 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Oostvoorne 19.00 uur ds. M.H. Schot; Opheusden 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; Opperdoes 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oude-Tonge 14.30 uur ds. K. Boeder; Oudemirdum 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; Poederloijen 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Poortugaal 15.00 uur ds. H. Brons; Poortvliet 14.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug en 18.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Puttershoek 10.00 uur ds. H.A. van Zetten en 14.30 uur ds. G.J. Baan; Rhenen 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Rijssen-Noord 14.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. P.J. de Raaf; Rotterdam-Centrum 18.30 uur ds. C. Sonneveld; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Krimpen; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; Sint Annaland 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Sint Philipsland 14.30 uur ds. P.C. Vlot; Sliedrecht 9.00 uur ds. G.J. van Aalst en 16.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 15.00 uur stud. R.T. Michielse; Spijkenisse 18.00 uur stud. J.C. Kriekaart; Stolwijk 10.00 uur ds. A.A. Brugge en 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Terwolde-De Vecht 9.30 uur ds. S.W. Janse en 14.30 uur ds. G. van Manen; Tricht-Geldermalsen 19.00 uur ds. W. Visscher; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 16.00 uur ds. P. van Ruitenburg; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Vlaardingingen 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Vlissingen 9.30 (opening winterwerk) en 15.00 uur ds. M. Karens; Waarde 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. L. van der Kuij; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westzaan 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Wierden 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Woerden 17.00 uur ds. R. Kattenberg; Zeist 16.30 uur ds. W.A. Zondag; Zoetermeer 18.30 uur ds. P. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 15.30 uur ds. G. Clements; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 20 SEPTEMBER 2022

Genemuiden 14.00 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure; Mijdrecht 19.30 uur ds. M. Joosse; Nijkerk 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. D. de Wit; Yerseke 19.30 uur (voor de GBS) ds. M. Karens.

WOENSDAG 21 SEPTEMBER 2022

Capelle aan den IJssel-Middelwatering 14.30 uur (huw.bev.) ds. M.H. Schot; Capelle aan den IJssel-West 19.45 uur ds. C.J. Meeuse; Dordrecht 19.45 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 19.30 uur ds. A. Verschuure; Herkingen 19.30 uur ds. J.J. Tanis; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Krimpen aan den IJssel 19.45 uur ds. C. van Krimpen; Leerdam 14.30 uur (bevestiging) ds. D. de Wit en 19.00 uur (intrede) ds. M.G. van Middendorp; Lisse 19.45 uur ds. M. Blok; Melissant 19.30 uur ds. P.C. Vlot; Nieuwer Ter Aa 19.30 uur ds. J. van Laar; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Wageningen 19.30 uur (voor de zending) ds. P.D. den Haan.

DONDERDAG 22 SEPTEMBER 2022

Alblasserdam 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Capelle aan den IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. E. Bakker; Ede 14.00 uur (huw.bev.) ds. J.B. Huisman; Genemuiden 19.30 uur ds. A. Verschuure; Goudswaard 19.30 uur ds. A. Schot; 's-Gravenpolder 14.30 uur (huw.bev.) ds. S. Maljaars; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. J. Schipper; Hoogeveen 19.30 uur ds. W. Visscher; Kampen 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; Meeuwen 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Nieuwdorp 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Nieuwerkerk 14.30 uur (huw.bev.) ds. M. Blok; Nunspeet 14.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; Ouddorp 19.30 uur (afscheidsdienst) ds. G. Pater; Poederloijen 19.30 uur ds. W.J. Karels; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Rijssen-Zuid 14.30 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. G. Beens; Scherpenisse 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Urk 15.30 uur (huw.bev.) ds. A.J. de Waard.

VRIJDAG 23 SEPTEMBER 2022

Barneveld-Centrum 14.30 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; Rijssen-Zuid 13.15 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; Scherpenzeel 13.45 uur (huw.bev.) ds. J. Beens; Werkendam 14.30 uur (huw.bev.) ds. H.J. Agteresch.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 18 SEPTEMBER 2022

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (bijbeluur) evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (bijbeluur) evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 18.30 uur stud. A.E. Brijder.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

**Herdruk zeer gewaardeerd dagboek
Morgengedachten, O. Winslow** (begin
okt.). Nog leverbaar Avondgedachten:
www.ramshoorn.nl

GBS-AVOND

Het GBS-comité Tholen heeft een jongerenavond georganiseerd.

Datum en tijd: D.V. 7 oktober,
19.00 uur inloop en
19.30 uur aanvang
Spreeker: ds. B.J. van Boven uit
Wekerom, bestuurslid en
tweede voorzitter van het
landelijk GBS-bestuur
Locatie: Calvin College
Tholen, Zoekweg 3
Thema: De uitleg van Gods
Woord in de Christen-
reis verklaard

Houd een plekje in uw en jouw agenda leeg! Naast jongeren zijn ook alle andere belangstellenden van harte welkom! Neem een Kanttekeningen-bijbel mee.

Anmelden via: gbs.tholen@gmail.com

Te huur 8-persoons vakantiewoning
in Nunspeet op park direct aan het
Veluwemeer. Zondagsrust. Wasmachine.
www.veluwemeervakantiehuis.nl

Nazomer in Zeeland?
Appartement/B&B voor 2 pers.
Kijk op www.mijnvakantiestek.nl/1349
of bel 06-10312308

Chalet Gortel, 4 pers. In najaar en winter
prachtige plek om te genieten. Of neem
optie voor 2023. Info op chaletgortel.nl of
bel 0578-662229

WAT WEET HET DUITSE VOLK VAN DE ENIGE TROOST?

Hun eigen Heidelbergers zijn ze veelal
kwijt! Helpt u ons hem weer terug te
brengen?

Zie onze website www.svvhed.org
voor informatie.

Giften NL35 ABNA 0548 9879 20.

STICHTING VRIENDEN VAN

HEIDELBERG & DORDRECHT

VACATURE DIRECTEUR BASISONDERWIJS

Kom jij werken op onze prachtige school in Katwijk?

DS. G. VOETIUSCHOOL
in Katwijk
1,0 FTE

**Ben jij de enthousiaste en
betrokken schoolleider die:**

- Van harte achter de beginselen en identiteit van onze school staat;
- Open, enthousiast en gedreven is;
- Goede communicatieve vaardigheden heeft richting het team, de leerlingen en de ouders
- Verbindend en coachend aanstuurt?

**Dan zijn wij op zoek
naar jou!** Solliciteren op
deze functie kan tot D.V.
zaterdag 30 september. Een
assessment maakt deel uit
van de selectieprocedure.

Ga voor meer informatie over deze vacature en de school naar:

www.cooperatiezwn.nl/vacature

Wij zoeken enthousiaste collega's!

Fulltimer & Parttimer

Fulltimer: verkoop (M/V), (winkel)slager (M/V), worstmakerij (M/V). Leeftijd: 16 t/m 25 jr.
Parttimer: verkoop (M/V). Leeftijd: 16 t/m 35 jr.

Wat zoeken wij in jou:

- Doorzetter - Enthousiast - Handig
- Leergierig - Goede communicatievaardigheden

Wat kunnen wij jou bieden:

- MBO opleiding - Afwisselend werk - Goede arbeidsvoorwaarden
- Gezellige werksfeer - doorgroei mogelijkheden

Interesse? Stuur je sollicitatie en CV naar: slagerijvis@hotmail.com

Slagerij Erik Vis

Winkelcentrum De Meent
Brederodelaan 13d

Papendrecht
Tel: 078-615 1724

info@slagerijvis.nl
www.slagerijvis.nl

**GOUDA - Sint Janskerk
Psalmzangavond
DV zaterdag 24 september**

Aanvang 19:30 uur
Leiding: H.M. van Bochove
(oud-evangelist ZGG)
Orgel: Huig van der Knijff
Toegang gratis
Collecte ter bestrijding van de onkosten

**VAN DER WILT
RAAMDECORATIE**

UW ADVISEUR

AAN HUIS

☎ 06 - 36 29 43 14
🌐 wiltraamdecoratie.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

*Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begrafenissen*

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

**PROBLEMEN MET
VERSLAVING?**

Wacht niet langer!
Er is hulp!

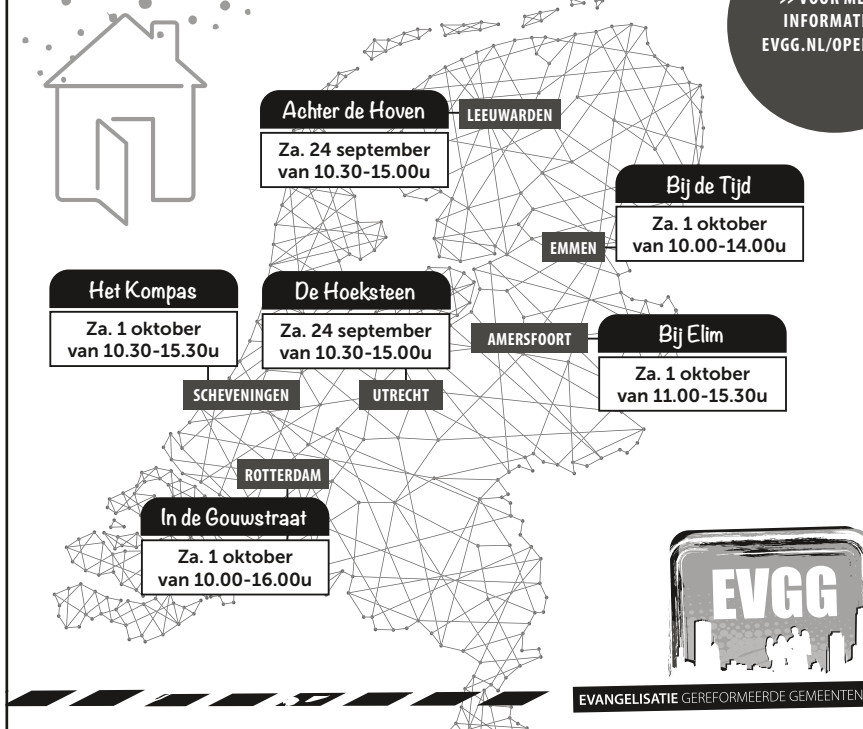
Voor jou en jouw naaste(n).
Met oog en hart voor identiteit.

085 - 0601964 www.addisa.nl

Eenzaam, beperking, eenverdiener, rouw
of armoede? Stichting kleinsteun.nl
luistert en steunt! 06-34180256
jong en oud (bel)maatjes & lotgenoten

**OPEN DAGEN 2022 WELKOM!
EVANGELISATIEPOSTEN**

>> VOOR MEER
INFORMATIE:
EVGG.NL/OPENDAG

De mooiste collectie PVC en Laminaat
Wij komen bij u thuis of op uw bedrijf.
Eigen egaliseer-, lever- & legservice.
De Vloerenkoning.nl 06-19557166

Margreet zoekt zelfstandige
WOONRUIMTE. Voorkeur eigen TUIJN.
Omgeving Barneveld (Ede, Veenendaal,
Apeldoorn). Bereikbaar op 0648489540.

HUIZE
Winterdijk

OPEN DAG Huize Winterdijk

📅 D.V. 17 september 2022

🕒 10.00 - 15.00 uur

📣 rondleidingen, kleurwedstrijd, speelplein,
informatiekraampjes en gratis eten & drinken

Bezoek onze website voor meer informatie!

www.huizewinterdijk.nl

- Psychosociale & psychologische hulpverlening
- Huwelijk & relaties
- Seksuologische hulpverlening
- Toerusting & preventie
- Gastopvang
- Schoolmaatschappelijk werk
- Hulp bij gameverslaving
- Mediation & coaching

Het bieden van professionele, psychosociale hulp bij al jouw levens- en gezinsvragen, dat is onze missie. En altijd vanuit een heldere, christelijke identiteit.

De Vluchtheuvel biedt meer!

W stichtingdevluchtheuvel.nl • T 0113 - 213 098

HUIB RUIJGROK

ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- executele en conflictbemiddeling

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
 T 0344 745 104 M 06 19452290
 info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

Begravenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
 van alleen begravenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Waardenburg	0418 - 652 039
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838

info@begravenisondernemingdejongh.nl
 www.begravenisondernemingdejongh.nl

Gezocht: jonge enthousiaste medewerker met technisch inzicht voor zandzuiger Eensgezindheid.
 Momenteel werkzaam in Haaften. Laden van schepen en bakken, onderhoud zuiger en machinekamer, werken in klein team. Meer informatie: 06-20007593 of 06-53113417.

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Energijstraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

Vloerisolatie
 Spouwisolatie
 Dakisolatie
 Gevelisolatie

Werken waar liefde woont

Maak kennis met de zorg en kom speeddaten!

Beth-San Moerkapelle	4 okt.	09.00 - 12.30 uur
Uitzicht Vlaardingen	6 okt.	13.30 - 16.00 uur
Amandelhof Capelle a/d IJssel	18 okt.	09.00 - 12.30 uur
Nebo Zwijndrecht	20 okt.	09.00 - 12.30 uur
Rehoboth en Hebron* Goes	1 nov.	09.00 - 12.30 uur
Eben-Haëzer Middelburg	1 nov.	13.30 - 16.00 uur

* Let op: de speeddate voor Hebron (Nieuwerkerk) vindt dus plaats bij Rehoboth in Goes!

Meer info en aanmelden:

cedrah.nl/speeddate

Laatste preken van JC Philpot dl 1-4 à €10,-.
700 pag. Preken van John Kershaw €25,-.
Alle 20 boeken, 3000pag. €140,-.
Luisterpreken: hetbraambos.nl 078-6933783

**Huis te koop in LEUSDEN,
Van Boetelaerlaan 17**
Info: Herbrink Makelaars, 033-4950950

Te huur in Uddel, ruime woning
voor vakantie, voor 2 pers., v.a.g.v.
0628528851

D.V. zaterdag 24 september van 10u-14u
2e handsledingbeurs en boerderijfair.
Harnsedijkje 4, Bennekom.
Opbrengst gaat naar Schreeuw om Leven.
Info? Tel. 06-52433396

Aloë Vera Gel/Hand&Body Lotion
(Neolife): bij droge, gevoelige, ruwe en
schrale huid. Voedt en verzacht de huid.
Kortingscode AV01 (tot 30/9/22)
Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

Unieke begeleiding
bij autisme

We zoeken jou!

Locatiemanager
Casa Nostra & Casa Mia

20-36 uur

Wij bieden dagelijks nieuwe uitdagingen, gezellige en professionele teams, veel ruimte voor eigen invulling van de functie, veel mogelijkheden in een sterk ontwikkelende organisatie, een salaris conform cao GGZ.

Kijk voor meer informatie op welcura.nl of neem contact op met
Margriet Dekkers, 06-41908475.

Autisme in het gezin

Symposium 'Autisme in het gezin'

Tijdens dit symposium gaan we in gesprek over opvoeden binnen een context, waarin autisme een rol speelt.

Thema's zijn: 'Opvoeden met autisme'
en **'Opvoeden van pubers met autisme'**

Kom naar het symposium!

Sprekers

Elsemarie Boer, Gerdien van Wijk, Joanne Twigt en Marianne Vermeer

Wanneer?

29 september, inloop vanaf 19:45u, aanvang 20:00u.

Locatie

MFC Maasplein, Maasstraat 30,
2953 CH Ablasserdam

Kosten

€ 29,50 per persoon

Het symposium 'Autisme in je gezin'
wordt georganiseerd door:

Anmelden?

Digitaal via secretariaat@deviaa.nl

Deviaa

T 078 4444 000
E secretariaat@deviaa.nl

deviaa.nl

♥ **HULPVERLENING**

♥ **COACHING**

♥ **TRAINING**

♥ **TOERUSTING**

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl

| www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Als achterom kijken pijn doet
en vooruit kijken zorgen geeft..

Somber
Zorgen
Vragen en twijfels
Verdriet
Relatie

Je heeft het
niet alleen
te doen

www.coachpraktijk-Eigenwijs.nl
06-15604697
Westmaas - Elspeet

 FamilyStream

Geliefde samenzang

v.a. € 9,99 p/m

- ruime keuze met meer dan 4.000 albums
- muziek én vertellingen
- altijd en overal luisteren
- ook offline gebruiken

WWW.FAMILYSTREAM.COM

**Voorraad Deals
Nieuwe Orgels !**

Grote collectie en
direct leverbaar.

Bezoek onze ruime
showroom op
afspraak.
Bel 06 - 15 295 240

Orgelcentrum Het Binnenveld
Friesesteeg 56, Rhenen, tel. 0317-612010

www.orgelcentrum.nl

Reformatoische Psychologenpraktijk
Nederland biedt identiteit bewuste
behandeling en begeleiding aan volwassenen,
jongeren en kinderen met psychosociale en
psychologische vragen en problemen.

Tevens voor mediation, conflicttherapie, assessments,
coaching en zakelijke advisering.

Drs. J.C. de Jonge en mw. drs. M.J. de Jonge - Brouwer.

44 R I-straat 2, 4051 AR Ochten
Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
0344 - 667042 of info@rpnederland.nl

www.rpnederland.nl

Julia's
baby- en kinderkleding

Webshop: www.juliaskleding.nl

Bij ons bent u aan het juiste adres voor
jongens- en meisjeskleding, beenmode
en leuke accessoires.

Onze maten gaan vanaf 44 t/m 176.

Op zoek naar iets specifiek?

Bel / App dan naar 0342 701 520 of mail
naar info@juliaskleding.nl

PSALMZANGAVOND MET ANDRÉ NIEUWKOOP

DV zaterdag 24 september
Aanvang: 19.30u

BOVENKERK KAMPEN

Ds. G. Beens - algehele leiding
m.m.v. Bovenstengroep IJsselmuider

Bestel toegangskaarten via
NAARHETCONCERT.NL

VerkeerstheorieVanWijngaarden

ONLINE LEREN + OEFENEXAMENS VOOR CBR AUTO THEORIE EXAMEN

FORZA®
happy family

WERKEN BIJ
FORZA

Sluit je aan bij dé e-bikefamilie van Nederland!

Ga naar werkenbijforzafietsen.nl

Kinderopvang 't Schansje is een
kleinschalig, christelijk kinderdagverblijf
in Zaltbommel.

Wij zijn op zoek naar enthousiaste,
creatieve en flexibele

PEDAGOGISCH MEDEWERKSTERS (KDV/BSO)

Ook studenten die in het laatste jaar van
de opleiding zitten, zijn van harte welkom
om te solliciteren.

Interesse? Stuur een brief met CV naar
ons e-mailadres: info@tschansje.nl
t.a.v. de heer A. van der Schans.

Wil je eerst een keer met ons
kennismaken en eventueel een ochtend
meedraaien, dan ben je van harte welkom.

Heb je nog vragen, dan kun je ook altijd
even bellen naar: 06-13 85 26 38

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Perengaard 65, 3264 PB Nieuw-Beijerland
T 0186-576990
E gjvanaalst@klikSAFE.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@klikSAFE.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@klikSAFE.nl

**Aanlevertijd van kerknieuws en berich-
ten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.**

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aange-
leverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,47 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2EO
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van
de) aangekondigde boeken.

EEN LIED IN DE HERBERG

'JAMMER DAT HENDRIK NIET MEER NAAR DE ZONDAGSSCHOOL MAG', ZEI DE MEESTER. 'DAN GA IK MAAR WEER. O, WAGHT, DAAR HEBBEN WE HENDRIK. DAG HENDRIK. HIER, DIT IS VOOR JOU'. HIJ GAF HENDRIK EEN BOEKJE. 'DANK U WEL, MEESTER', ZEI HENDRIK.

'Ik vind het jammer dat je niet meer op de zondagsschool komt. Lees het boekje maar goed. Daar staan ook dingen uit de Bijbel in.' 'Ja meester', beloofde Hendrik. 'Ik vind het ook erg dat ik niet meer mag'. Hij liep een eindje met de meester mee. 'Ga nu maar weer naar huis', zei de meester. 'Wat heb je gekregen?' vroeg zijn vader, toen Hendrik thuiskwam. 'Een... boekje', antwoordde Hendrik. 'Laat eens kijken. O, ik zie het al'. Met een ruk scheurde Veermans het boekje doormidden. 'Vader!' gilte Hendrik. Hij wilde het boekje pakken. 'Afblijven!'

'Moe... moeder', snikte Hendrik. 'Het boekje... Vader heeft het boekje... kapot... gescheurd'. Moeder trok Hendrik tegen zich aan. 'Stil maar', zei ze. Ze streelde zijn donkere krullen. 'Nou hoor ik... nooit... nooit meer uit de Bijbel vertellen', snik te Hendrik. 'Nooit meer over... de Heere spreken.' 'Ja, dat is jammer', zei moeder zacht. 'Wat is er jammer?' vroeg vader, toen hij binnenkwam. 'Dat Hendrik niet meer naar de zondagsschool mag', antwoordde moeder. 'Begin je daar nu weer over?' 'En dat je het boekje hebt kapotgescheurd. Waarom heb je dat gedaan? Een mens moet toch ook aan zijn ziel denken? Het is het beste om daar vroeg mee te beginnen. Hoe langer je ermee wacht, hoe moeilijker het wordt.' 'Ik wil niets van die onzin weten, begrepen?' zei vader. Hendrik huilde en moeder zuchtte.

Hendriks moeder bleef zuchten. Ook toen Hendrik opgroeide. Bijna elke dag was er ruzie. Hendrik was altijd een lief en gehoorzaam kind geweest, maar tegenwoordig was er geen land meer met hem te bezeilen. En dat was hun eigen schuld.

VERVOLGVERHAAL | GEESJE VOGELAAR-VAN MOURIK - uitg. Gebr. Koster

19

Stilte

De één kan heel goed tegen stilte. Een ander vindt het lastig ermee om te gaan. Hij heeft graag mensen om zich heen. Toch is stilte van cruciaal belang.

We leven in een wereld waarin eigenlijk altijd onrust, lawaai en herrie is. Het wegverkeer raast door. Het vliegverkeer is weer helemaal op gang gekomen. Ben je in Amsterdam of een andere grote stad dan ervaar je dat het leven in zulke steden nooit tot rust komt. Eigenlijk is er nooit stilte.

Misschien woon je langs een spoorlijn of een doorgaande weg en is er altijd omgevingsgeluid. Wellicht verdrijf je zelf de stilte wel in jouw slaapkamer door altijd achtergrondmuziek aan te hebben. Hopelijk kies je dan voor goede muziek... Toch moet je momenten van stilte hebben. Sterker nog: dat vraagt de Heere van ons. Je moet stil voor Hem zijn.

Waarom? Wel, in de stilte kun je de stem van de Heere pas echt goed horen. Hij heeft iets tegen jou te zeggen. Daarom moeten we de stilte bewust zoeken. Je moet Zijn spreken niet laten 'overschreeuwen' door allerlei andere zaken. In stilte kun jij je pas goed concentreren op de boodschap. Op Zijn boodschap: geef Mij je hart!

Stil zijn voor de Heere is nodig om niet alleen Zijn stem te horen, maar in deze stilte mag je ook jouw stem tot Hem richten. Hoe zei de Heere Jezus het Zelf? 'Maar gij, wanneer gij bidt, ga in uw binnenkamer' (Matth. 6:6). In de eenzaamheid. In de stilte. Het is de vraag wanneer je zo de laatste keer stilte hebt ervaren en de gelegenheid gebruikt hebt om te lúisteren. 'Ik neig het oor daar ik op Gods inspraak wacht' (Ps. 49:1 ber.). En om te spréken. 'HEERE, hoor mijn gebed en laat mijn geroep tot U komen' (Ps. 102:2).

De grote waarde van stilte.

Leestip: Psalm 65:1-5

Altijd onrust, lawaai, geluid, herrie...

L. VAN DER HAM, KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

Ds. Labee over:

Zwarte Pedagogiek

Hoe moeten we vanuit de Heilige Schrift staan tegenover 'zwarte' Pedagogiek?

Gods eer

Onder 'zwarte' Pedagogiek wordt een autoritaire manier van opvoeden verstaan die met name in vorige eeuwen vaak gebruikelijk was. Overwegend duidt men het negatief en er wordt gesproken over een 'handeling en vorm van communicatie met een manipulatieve en vaak gewelddadige aard'. Een kind had niets in te brengen en de wil moest 'gebroken' worden. De bekende ds. Jac. Koelman (1632-1695) zegt bijvoorbeeld in zijn boekje 'De plichten der ouders in kinderen voor God op te voeden' (citaten uit de herschreven versie van C. Bregman) tot ouders: 'U moet van jongs af hun koppigheid en eigenzinnigheid breken (...)'. Nadrukkelijk willen we stellen dat het mishandelen van kinderen, letterlijk, emotioneel of psychisch verschrikkelijk is. Wellicht dat de 'buitenwereld' ons al vrij snel in de hoek zet van de 'zwarte' Pedagogiek, maar dat is niet terecht. Al zijn er helaas altijd misstanden en uitwassen...

Koelman - en naar we hopen alle opvoeders onder onze lezers - had een verheven doel. We lezen in de opdracht voorin zijn publicatie: 'Eén van uw belangrijkste taken is om zorg te dragen voor een geheiligde opvoeding van uw kinderen voor God. Hierin mag u niet nalatig zijn, opdat de Heere al vroeg door uw kinderen verheerlijkt worde. Dit zal u veel troost geven in uw leven en sterven.'

Een 'stevige' opvoeding is daartoe onmisbaar: 'Van u hebben zij de oorsprong van het kwaad geërfd, wat duizendmaal erger is dan wanneer zij melaatsheid, galstenen, nierstenen en dergelijke lichaamskwalen van u geërfd hadden. Het is daarom billijk dat u zich tot het uiterste inspant om hun genezing te zoeken, door te trachten hen in de hand van de Medicijnmeester der zielen, Jezus Christus, over te geven, door Hem bekend te maken en aan te prijzen en hen als aan uw hand tot Hem te leiden, Die gezegd heeft: brengt de kinderen tot Mij'.

En als het gaat over straf, dan treft ons de tere toon: 'Maak aan uw kinderen duidelijk, hoe goed en nodig de bestraffingen voor hen zijn en hoe nuttig voor hun ziel (...). In die lijn liggen allerlei praktische wenken: straf uw kinderen niet te weinig, niet te veel en niet te laat. Straf hen niet onmatig, niet te streng, zodat u hen niet verbittert of tergt of toorn in hen verwekt of moedeloos maakt. Straf uw kinderen niet in grote woede, maar wacht zolang totdat u weer kalm bent... Steeds verwijst Koelman naar vindplaatsen in de Bijbel om zijn betoog te staven.

Grote liefde

Meest treffend zijn de passages die aantonen dat het - als het goed is - onder ons niet gaat om beschadigende correctie maar noodzakelijke correctie om te behouden. 'Laat in uw straf altijd de teerheid van uw liefde blijken en ook wat een tegenzin u hebt om hen te straffen, wanneer ze op een aangenamer wijze terecht gewezen zouden kunnen worden. U moet hen ervan overtuigen, dat u het voor hun bestwil doet en niet om uw emoties te ontladen, of omdat u daar nu eenmaal zin in hebt (...). Zo doet de Heere ook tegenover Zijn kinderen; Hij plaagt en bedroeft hen niet van harte. Maar als Hij bedroefd heeft, zo zal Hij Zich ontfermen naar de grootheid Zijner goedertierenheden. De vaders naar het vlees kastijden dikwijls naar dat het hun goed dunkt, (maar) God kastijdt ten nutte opdat men Zijner heiligheid deelachtig worde.'

Als men deze klanken wil scharen onder 'zwarte Pedagogiek', dragen we deze 'hoon'. Maar de Heere geve veel opvoeders die zo mogen afmanen van de zonde en heenwijzen naar een volmaakte Heiland. Opdat 'kinderen des toorn' door wedergeboorte en geloof zouden worden 'kinderen des Heeren', om Jezus' wil, door de toepassing van de Heilige Geest.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

